

Lokalne rasy świń w chowie na wolnym wybiegu

ZASTOSOWANIE

Temat/słowa kluczowe

Rodzime rasy świń, krzyżowanie, jakość mięsa

Zasięg geograficzny

Rodzime rasy świń występują w większości krajów UE

Wymagany czas

Czas potrzebny do stworzenia i wyselekcjonowania linii genetycznych samic i samców, z których można uzyskać krzyżówki między rodzimymi a ulepszonymi rasami komercyjnymi (1–2 lata)

Okres oddziaływania

Pierwsze efekty spodziewane są po pierwszym cyklu produkcyjnym z wykorzystaniem świń krzyżówek

Najlepsze wyniki

Praktyka ta jest odpowiednia dla systemów hodowli na wolnym powietrzu: produkcji ekstensywnej, chowu na wolnym wybiegu i produkcji ekologicznej.

Problem

Świnie hodowane na wolnym powietrzu są częściej narażone na niekorzystne warunki klimatyczne niż świnie hodowane w pomieszczeniach. Rasy rodzime są lepiej przystosowane do środowiska zewnętrznego w porównaniu z rasami konwencjonalnymi i ich krzyżówkami, ponieważ cele hodowlane tych ostatnich koncentrują się bardziej na wydajności niż na radzeniu sobie z niekorzystnymi warunkami pogodowymi.

Rozwiązanie

Świnie uzyskane poprzez krzyżowanie lokalnych ras rodzimych z konwencjonalnymi rasami komercyjnymi są lepiej przystosowane do środowiska zewnętrznego; w porównaniu ze świniami ras konwencjonalnych. Są one również bardziej wydajne i produktywne; w porównaniu z rasami rodzimymi.

Korzyści

Rasy świń rodzimych, w porównaniu z konwencjonalnymi rasami komercyjnymi, charakteryzują się:

1. Lepszą odporność i zdolność adaptacyjną, często wynikającą z wielowiekowej selekcji naturalnej i tradycyjnych praktyk hodowlanych
2. Wyższą odpornością na choroby i czynniki stresogenne środowiska
3. Bogatszą różnorodnością genetyczną
4. Lokalnym znaczeniem kulturowym
5. Wyższą jakością mięsa.

Charakteryzują się one jednak również gorszymi wynikami produkcyjnymi (tj. średnim dziennym przyrostem masy ciała, współczynnikiem konwersji paszy, płodnością).

Praktyczne zalecenia

Wybór genetyczny świń krzyżówek rasy cross-, przeznaczonych do hodowli na wolnym wybiegu i ekstensywnej, powinien uwzględniać następujące czynniki:

- ✓ Niekorzystne warunki klimatyczne i glebowe na ogrodzonych obszarach przeznaczonych do hodowli na wolnym wybiegu;
- ✓ Warunki klimatyczne podczas cyklu (cykli) hodowli/tuczu (tj. sezonowe lub utrzymujące się przez cały rok);
- ✓ Dostępność stada hodowlanego ras lokalnych przystosowanych do lokalnych warunków środowiskowych;
- ✓ Popyt rynkowy na wysokiej jakości mięso pochodzące od świń hodowanych na wolnym wybiegu.

W celu uzyskania większej płodności i lepszych zdolności macierzyńskich u samic zaleca się stosowanie konwencjonalnych ras komercyjnych (np. Large White) w krzyżowaniu.

Rysunek 1: Świnie rasy Cinta Senese hodowane na wolnym wybiegu (CRPA)

Zastosowanie w gospodarstwie

Podjęcie systemowe

Śledź krzyżówki knurów i loch, aby uniknąć chowu wsobnego zwierząt czystej rasy i monitoruj wyniki produkcyjne, aby wybrać cechy (np. płodność, zdolność rozrodczą, cechy macierzyńskie, jakość tuszy), które gospodarstwo chce poprawić. Wprowadź strategię gospodarstwa mającą na celu zwiększenie wartości produktów wieprzowych poprzez przetwarzanie ich bezpośrednio lub za pośrednictwem stron trzecich oraz sprzedaż bezpośrednio w gospodarstwie lub poprzez alternatywne kanały, takie jak sklep gospodarstwa, targi rolnicze, handel elektroniczny lub grupy zakupowe oparte na solidarności.

Ocena

Śledź wydatki gospodarstwa i obliczaj koszty produkcji trzody chlewnej co najmniej raz w roku oraz upewnij się, że są one pokrywane przez uczciwą i opłacalną cenę rynkową.

Rysunek 2: Świnie rasy Mora Romagnola (CRPA)

DALSZE INFORMACJE

Filmy

[Przykład lokalnej produkcji rolno-spożywczej z wykorzystaniem rasy Mora Romagnola](#)

[Mora Romagnola](#)

Linki

[Projekt H2020 TREASURE](#)

<https://treasure.kis.si/>

O tym streszczeniu praktycznym i *mEATquality*

Wydawcy:

CRPA
Viale Timavo 43/2,
42121, Reggio Emilia
+39 0522 436999
www.crpa.it

Autorzy: Paolo Ferrari

Recenzja: Mariana Couto, Tatiana Kugeleva, Angela Morell Pérez, Hans Spoolder, Bas Kemp i Brigitte de Brujin

Kontakt: Dr Paolo Ferrari, Viale Timavo, 43/2, 42121, Reggio Emilia, Włochy.

p.ferrari@crpa.it
+39 347 5426945

mEATquality: Projekt *mEATquality* ma na celu zapewnienie konsumentom lepszej jakości mięsa wieprzowego i brojlerów oraz wysokiego poziomu dobrostanu zwierząt poprzez rozwój wiedzy naukowej i praktycznych rozwiązań we współpracy z rolnikami i partnerami łańcucha dostaw.

Projekt *mEATquality*, realizowany w ramach programu H2020, jest koordynowany przez Wageningen Research (Holandia) i stanowi multidyscyplinarny zespół 17 organizacji partnerskich reprezentujących 7 krajów UE. Projekt trwa od października 2021 r. do września 2025 r.

Strona internetowa projektu
www.meatquality.eu/

Media społecznościowe: Facebook i LinkedIn @mEATquality & X @mEATqualityEU

Partnerzy projektu: Wageningen Research, Uniwersytet Wageningen, Uniwersytet w Aarhus, Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk, Naturland e.V., CLITRAVI, Ecovalia, Uniwersytet w Salamance, Uniwersytet w Kordobie, Centro Ricerche Produzioni Animali, Stazione Sperimentale per l'Industria delle Conserve Alimentari – Fondazione di Ricerca, Duński Instytut Technologiczny, Hubbard S.A.S., Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Universitat des Saarlandes, Marel Poultry B.V., Universitaet Rostock ©2024

